

Raadsvoorstel

Datum vergadering:	7 juli 2022
Agendapunt:	16
Onderwerp:	Structuuraanpassing programmabegroting
Portefeuillehouder:	wethouder Rien Wijdeven

Heesch, 7 juni 2022

Inleiding

Het begin van deze nieuwe raadsperiode is een natuurlijk moment om te kijken naar de inrichting van onze P&C cyclus en de bijbehorende sturingsinstrumenten. Bovendien is volgens onze financiële verordening het begin van een raadsperiode het enige moment om de indeling van de programmabegroting te wijzigen. Al een aantal jaren zijn we bezig om de programmabegroting door te ontwikkelen. Er is zowel vanuit het bestuur als vanuit de organisatie de wens om meer in samenhang en op maatschappelijke effecten te sturen en te verantwoorden. We willen duidelijker aangeven welke maatschappelijke effecten en doelen we na streven en wat we daarvoor doen. Ook de rekenkamercommissie heeft de afgelopen jaren in haar rapporten hierover een aantal aanbevelingen opgenomen.

De huidige traditionele indeling sluit minder goed aan op deze doelstellingen, mede omdat de maatschappelijke opgaven steeds complexer worden. Al met al staan we voor een periode met unieke uitdagingen, ontwikkelingen en kansen. Tegelijkertijd maakt de veelheid, complexiteit en samenhang tussen deze uitdagingen en ontwikkelingen dat er behoefte is aan het maken van duidelijke keuzes. Meer focus is noodzakelijk om effectief met deze uitdagingen van nu aan de slag te gaan. Om deze keuzes te kunnen maken is een andere indeling van de programma begroting gewenst. In *de Staat van Bernheze* is een overzicht gegeven van de maatschappelijke opgaven en de mogelijke samenhang daartussen voor Bernheze. *De Staat van Bernheze* beschouwt de maatschappelijke opgaven vanuit een integrale benadering, omdat wij zien dat beleidsthema's niet meer op zichzelf staan, maar dat veel meer vanuit samenhang gekeken moet worden voor een effectieve aanpak.

Door de nieuwe indeling van de begroting, die aansluit bij zowel de *Staat van Bernheze* als de coalitieverklaring, hebben we een goede basis om gezamenlijk onze maatschappelijke effecten en doelen te realiseren. Deze indeling maakt het voor de ambtelijke organisatie mogelijk om meer integraal te adviseren en te verantwoorden. Het stelt het bestuur in staat om integraal te sturen, te prioriteren en keuzes te maken.

Voorstel

1. Vaststellen nieuw indeling programmabegroting, met ingang van de meerjarenbegroting 2023-2026, met daarin de volgende programma's:
 1. Leefbare kernen
 2. Gezonde zorgzame gemeente
 3. Klimaatbestendig, biodivers en circulair
 4. Duurzame landbouw & economie
 5. Weerbare en veilige samenleving
 6. Dienstverlening & sterke organisatie
 7. Financiën

Argumenten

1.1 We versterken de sturings- en controlemogelijkheden van zowel de gemeenteraad, het college van B&W als de directie en dragen daarmee bij aan het realiseren van maatschappelijke effecten.

Met deze indeling, die aansluit bij de coalitieverklaring en de *Staat van Bernheze*, staan er maatschappelijke opgaven centraal in de begroting in plaats van beleidssectoren. Hiermee bent u als gemeenteraad beter in staat om te sturen op de samenhang der dingen (integraliteit) en op de te realiseren maatschappelijke effecten. Deze indeling beantwoordt beter aan de manier waarop vraagstukken zich tegenwoordig aandienen dan de klassieke indeling per beleidsonderwerp. Gezien de veelheid en complexiteit van de uitdagingen waar wij als gemeente voor staan is het essentieel om keuzes te maken. Deze nieuwe indeling geeft meer inzicht en overzicht als het gaat om samenhang van maatschappelijke opgaven en te realiseren effecten, waardoor er meer integrale afwegingen mogelijk zijn. Door integraal naar deze maatschappelijke opgaven (programma's) te kijken en daarin duidelijke keuzes te maken, kunt u als gemeenteraad met scherpe focus besturen en stelt u de organisatie in staat om politieke en bestuurlijke wensen te realiseren. Daarmee bereiken we gezamenlijk het beste maatschappelijke effect voor de Bernhezer samenleving. Ook de verantwoording (via onder ander bestuursrapportages en jaarrekening) gaat via dezelfde nieuwe indeling, waardoor ook het controleren op een meer integrale manier mogelijk is.

1.2 De nieuwe indeling van de begroting is een eigentijdse indeling die beter aansluit bij de beleevingswereld van onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners

Naast dat de programmabegroting een instrument is voor de gemeente om sturing te geven en werkzaamheden te plannen, is het ook een document waarin onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners inzicht krijgen in wat de plannen van de gemeente zijn. De huidige traditionele indeling van de begroting sluit minder als vanzelfsprekend aan bij de beleevingswereld van onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners. Deze is namelijk vanuit beleidssectoren ingedeeld in plaats van vanuit maatschappelijke opgaven. Met deze nieuwe indeling, op basis van *de Staat van Bernheze*, waarbij we aansluiten bij maatschappelijke opgaven en deze integraal beschrijven, vergroten we de leesbaarheid en toegankelijkheid van dit document voor deze doelgroep. Dit kan versterkend werken voor de mate waarin zij zich uitgenodigd voelen om te participeren bij het vormen van de plannen voor de gemeente. Wij zorgen dat bij de nieuwe begroting een was-woordt tabel zit, zodat overzichtelijk is hoe de structuurverandering heeft plaatsgevonden en budgetten terug te vinden zijn.

1.3 We voldoen met de nieuwe indeling van de programmabegroting aan de wettelijke voorschriften voor verantwoording van onze toezichthouders.

Deze nieuwe indeling is volledig conform alle voorschriften uit de BBV (Besluit begroting en verantwoording). We voldoen hiermee dus aan alle verantwoordingseisen van onze toezichthouders en onze eigen financiële verordening.

Risico's

n.v.t.

Kosten en dekking

Vanuit de organisatie is er budget beschikbaar om in de komende maanden deze nieuwe indeling van programma's in de begroting te realiseren. We gaan uit van beperkte procesbegeleidingskosten om de huidige programmabegroting om te bouwen naar de nieuwe indeling.

Vervolg

Na vaststelling van deze indeling wordt de programmabegroting 2023-2026 aangepast naar de nieuwe indeling. De nieuwe indeling heeft minimale impact op de bestaande inrichting van de financiële administratie. De aanpassing behelst voornamelijk het meer integraal beschrijven van de maatschappelijke effecten en de te behalen doelen in de nieuwe structuur.

In juni zijn er ook werksessies met de gemeenteraad en stakeholders om de coalitieverklaring aan te scherpen en te verdiepen en te vertalen naar een bestuursprogramma. Deze coalitieverklaring is tevens opgebouwd volgens dezelfde indeling als hier voorgestelde indeling voor de programma begroting (de Staat van Bernheze). Mochten de uitkomsten van deze werksessies aanleiding daartoe geven, kan de indeling van de programmabegroting (en bestuursprogramma) nog worden aangescherpt of verfijnd.

De programmabegroting 2023-2026 wordt begin oktober aangeboden aan de gemeenteraad. In de raadsvergadering van november zal de programmabegroting 2023-2026 worden vastgesteld.

Voor de volledigheid willen wij u er op attenderen dat er nog twee P&C producten in de oude stijl worden gepresenteerd. Namelijk de bestuurlijke rapportage (in december 2022) en jaarrekening 2022 (in voorjaar 2023). Deze documenten zijn nog onderdeel van de lopende P&C Cyclus en worden opgemaakt volgens de huidige programma indeling.

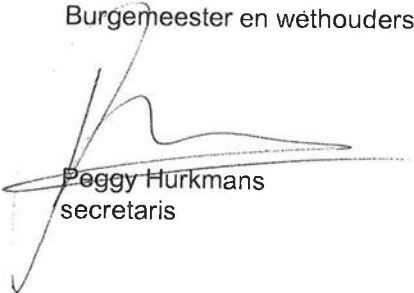
Evaluatie

De gemeenteraad bespreekt de instrumenten van de P&C Cyclus in de reguliere raadsvergaderingen. We stellen voor om na afloop van de eerste cyclus (van programmabegroting tot jaarrekening) met deze nieuwe indeling met elkaar in gesprek te gaan of deze indeling en bijbehorende werkwijze bijdraagt aan onze doelstellingen.

Bijlage(n): De bijlage(n) zijn digitaal beschikbaar.

- Programmabegroting Bernheze nieuwe stijl

Burgemeester en wethouders,

Peggy Hurkmans
secretaris

Marieke Moorman
burgemeester